

Dnes naleznete: Československý den (2)
Ako (ne)dosiahnul prosperitu (3)
Facka faxům (4) — Ze světa (5)
Montreálská výstava (6)
Rozhovor s L. Dvořákem (7) — Sport (8)

Modře vytištěné
štítky znamenají,
že není
vyrovnáno
předplatné!

Second Class Mail Registration Pending

Nečtete zadarmo!
Předplatte si naše noviny!
Cena \$ 1.50
Předplatné na jeden rok \$ 18-.

No. 1
(4.)
Vol. 1

satellite

1-416

Monday,
July 15,
1991

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Denní kronika

15. července

Caracas-p-Československý ministr zahraničních věcí J. Dienstbier pokračoval v návštěvě Venezuely, kde jednal o ekonomických dohodách mezi Československem a touto jihoamerickou zemí.

14. července

Záhřeb-cbc-Po několika relativně klidnějších dnech vypukly na hranicích mezi Srbskem a Chorvátskem opět boje. Tentokrát Srbové napadli chorvátskou policejní stanici.

13. července

Peking-bbc-Australská delegace zkoumající porušování lidských práv zahájila návštěvu Číny. Je to poprvé, co bylo někomu povoleno zkoumat otázku lidských práv v Číně.

12. července

Moskva-st-Bývalý sovětský ministr zahraničních věcí Edvard Ševarnadze se stal předsedou přípravného výboru nové opoziční strany Demokratického reformního hnutí.

11. července

Sao Paulo-st-Brazílským letištním kontrolám se podařilo zjistit bombu v zavazadle jednoho cestujícího, která mohla zničit letadlo směřující do Tokia. Na palubě letadla byli i brazilští fotbalisté internacionálové Sokrates, Pepé a další. Za pokusem o atentát stála japonská teroristická organizace Rudé armády.

10. července

Praha-p-ČTK zveřejnila text zákona o lustracích pracovníků ve sdělovacích prostředcích.

9. července

Moskva-st-Boris Jelcin složil za přítomnosti patriarchy Alexeje přísahu prvního demokraticky zvoleného prezidenta Ruské federativní republiky. Bylo to poprvé od roku 1917, kdy byl státní akt spojen s církevním obřadem.

8. července

Moskva-st-Poměrem hlasů 316:13 byl schválen zákon podle kterého by měly být odškodněny osoby, které byly uvězněny v letech 1917-1988.

7. července

New York-st-V interview pro Newsweek International Václav Havel zdůraznil, že doulá v zachování federace. Pokud by však mělo dojít k rozpadu Československa, musí se tak stát ústavní cestou.

6. července

Haag-st-Evropské hospodářské společenství zakázalo vývoz zbraní do Jugoslávie a pozastavilo hospodářskou pomoc v hodnotě jedné miliardy dolarů.

5. července

Bělehrad-p-Jugoslávské ministerstvo zahraničních věcí předalo československému velvyslanci v Bělehradě protestní notu, která označuje za vměšování do vnitřních věcí prohlášení o tom, že se jugoslávská krize nedá řešit vojenskou cestou.

4. července

Moskva-st-Bývalý sovětský ministr zahraničních věcí Edvard Ševarnadze vystoupil z komunistické strany.

(Pokračování na str. 7)

Předseda české vlády na Masaryktownu

Zleva: Ivan Dejmál, Petr Pithart a Ctirad Vrána

To, co jsme očekávali během květnového Kongresu ČSK, se uskutečnilo s dvojím zpožděním: Předseda české vlády Petr Pithart přijel do Toronta, téměř s dvouměsíčním zdržením a na Masaryktownu, kde se sešel s krajany, dorazil, místo v pět odpoledne, před osmou večer. Někteří z netrpělivých návštěvníků už vyklidili své pozice, jiní zase nepřišli, protože pět hodin odpoledne ve Scarborough není nejvhodnější doba a místo pro pracující torontský lid. Tyto skutečnosti však nelze hodnotit pouze negativně: Obě strany si uvědomily časovou tíseň, setkání probíhalo ve svižném tempu a restaurace na Masaryktownu nebyla přeplněná, jak tomu bývá při podobných příležitostech. Odpadly únavné projevy, účastníci se vyjadřovali stručně a disciplinovaně. Jedinou výjimkou byl student, který chce zřejmě studovat v Kanadě a měl pocit, že by mu to mohl pan předseda vlády nějak zařídít. Nejenže se chopil mikrofonu bez svolání, ale ani se mu nepodařilo položit svou prosbu jako otázku, takže premiér nevěděl, co dotyčný chce. S mistrovstvím diplomata potenciálního studenta architektury poslal za kompetentní osobou ze svého doprovodu.

Po uvítání a nezbytném představení vládní delegace se chopil slova premiér Pithart, který se v úvodu omluvil za zpoždění, které bylo způsobeno dopravní špičkou na silnici. Setkání se totiž konalo v den amerického státního svátku 4. července, což se odrazilo i na kanadských silnicích. Z jeho projevu vybíráme: ...Od okamžiku, kdy jsem byl zvolen předsedou české vlády, jsem věděl, že je naší povinností navštívit krajany. My, kteří jsme působili v disentu, jsme dobře věděli, co všechno naši krajané dělají pro udržení české a československé myšlenky, ale mnozí z nich také pro nás. Patřil jsem mezi těch několik málo šťastných, kteří se dostali téměř pravidelně ke krajanům. Věděli jsme, že je naší povinností přijít a říci vám, že se stydíme za těch čtyřicet let, kdy o vás naše vlády a naše politické reprezentace nejevily žádný zájem nebo zájem jen účelový a velmi selektivní. První příležitost navštívit krajany se naskytla během loňských prázdnin, kdy jsme navštívili několik nejvýznamnějších center ve Spojených státech: v Detroitu, v Clevelandu a v Chicagu. Doufali jsme a doufáme dodnes, že tato cesta bude pochopena jako symbolická, že prostřednictvím těchto krajanů jsme navštívili a oslovili i ty ostatní, kteří jsou všude po světě a které navštívit nemáme prostě čas, protože máme mnoho práce doma. Uvítal jsem proto příležitost, že se s vámi mohu setkat během této pracovní návštěvy a rád jsem přijal vaše pozvání.

V Československu se dějí veliké změny. Jste o nich více či méně informováni, máte na ně rozdílné názory, někdy shodné s námi někdy jiné. Tyto názory pramení samozřejmě z rozdílné lidské zkušenosti, také z toho, že žijete v zemích, které se vyvíjely jinak a já předpokládám, že téma našeho dorozumění nebo nedorozumění by mohlo být předmětem vašich otázek. Chci vám však říci jedno, že postupujeme po cestě, po které nikdo před námi nešel. Žádný stát nestál před situací, kdy chce nebo musí privatizovat v tak obrovském rozměru. Za tento úkol vděčíme minulému režimu, který zanechal sto procent majetku. Volíme řešení, která jsme nemohli vyzkoušet ani si je modelovat. Nemůžeme řešit všechno najednou, zejména se může v konfliktu ocitnout hledisko spravedlnosti a hledisko rychlé ekonomické transformace. I pokud jde o otázku spravedlnosti při restitucích, zašli jsme dál, než naši sousedé ve východní a střední Evropě, a jak jistě víte, stanovili jsme hranici 25. února 1948, to jest datum, do kterého vrácíme majetky neoprávněně odňaté. Při řešení tohoto složitého problému jsme jako vždycky v politice, která se dělá demokraticky, museli udělat určité kompromisy. Chci vás ujistit, že tato řešení byla přijata svobodně, demokraticky zvoleným parlamentem a v tuto chvíli odráží vůli našich občanů.

(Pokračování na str. 2)

Babylonská věž

Největší stavbou socialismu byla bouda, kterou komunisti na důvěřivý lid v roce 1948 ušili. Každá doba má své významné pomníky. Naši potomci zřejmě budou vzpomínat na toto období jako na dobu budování babylonské věže. Stavba se daří, pomalu roste a my zjišťujeme, že vlastně jeden druhému nerozumíme, ačkoliv jsme si kdysi rozuměli. Nerozumí si Čech se Slovákem, emigrant s člověkem doma. Každý mluví jiným jazykem. Konzervativci ve vládě by měli být ti lidé, kteří se snaží zachovat předchozí systém, ale omyl jsou to lidé, kteří chtějí naroubovat současný britský systém do československé politiky. Hnutí Obroda pro změnu nechce mnoho změn, natož nějaké obrození, spíše by chtělo to obrozování přibrzdit. Pak zde máme ještě republikány, kteří mají pana Sládka. Vzhledem by možná odpovídal republikánským kandidátům ve Spojených státech, ale když on se účastní akcí, které republiku rozbíjejí. Další takovou skupinou je Hnutí za demokratické Slovensko. Podle průzkumu veřejného mínění však chce většina obyvatel na Slovensku žít ve společném státě s Čechy. Znamená to, že by se bud jednalo o samostatné Slovensko — a pak by nebylo demokratické anebo o demokratickou společnost a pak nelze oddělit Slovensko od Čech, protože si to přeje většina. A teď je ještě další malér otázka levice. Do tohoto stánku však velice často míří komunisté, kterým jde o zachování ukradených majetků; čili nikoliv o sociální spravedlnost, ale o zachování bývalé nomenklatury — třídní společnosti. Tato skupina však má peníze na to, aby nakupovala podniky a aktivně se projevuje během privatizace, takže je to vlastně dravá kapitalistická pravice. Postupujeme dále: disidenti jsou rehabilitováni, ale pouze pokud nic proti minulému režimu neudělali. Pokud ano, je nutné jejich činnost prošetřit, jestli postupovali podle zákona. Když ne, tak se jim může pouze zmírnit trest, nikoliv trest zrušit. Vyšší instance nemá možnost tento rozsudek změnit. A co bachaři? Vznikly komise, které je prověřily. Bachaři se odvolali. Vyšší komise měla možnost rozhodnutí změnit a bachaři jsou opět na svých místech. Čili oni za nic nemohou. Mohli za to ti, kteří byli odsouzeni.

Nebylo by lepší, kdyby se začalo napřed pracovat na vyjasnění pojmů? Konzervativní by bylo to, co nahrává starým strukturám a progresivní to, co chce změnu. Levice by byla pro sociální spravedlnost a pravice pro tvrdé tržní hospodářství. Separatistické hnutí by bylo nazýváno podle účelu separatistickým. Zájem hospodářské by se neztotožňoval s etikou. Pak by možná oběti režimu byli političtí vězňové a nikoliv bachaři. Bylo by tedy záhodné některé pojmy, které jsou již přežvýkané, vyplivnout jako žvýkačku a začít od něčeho, co lidi v určitých skupinách spojuje. Zatím v posledních volbách takto kandidovali pouze zahrádkáři a pivaři. A protože každý věděl již z názvu, o co jim jde, nedostali se do parlamentu. Možná, že však měli svůj program jasnější než ty strany, které se do parlamentu dostaly.

Aleš Březina

satellite 1-416

CZECHOSLOVAK
MONTHLY

published by ABE

P.O. Box 176,

Station "E",

Toronto, Ont.,

M6H 4E2

Telefon

(pondělí-pátek: 14.00-17.00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Redakční rada: Aleš Březina -

redaktor; Karel Foustka,

Eva Mesticová, dr. Petr

Munk, Ivan Znášik

a všichni čtenáři.

Advertising rates:

1.20 CDN \$ per line/4 col.

(14.40 per inch)

Předplatné:

v Kanadě \$ 18, ostatní \$ 25.-

Pozor: Šeky vyplíte na ABE!

000 — Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St. Toronto, Ont., M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10.00. Středeční biblická hodina v 19.30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17.00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11.00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metodě (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 34 Claremont St., Toronto, Ont., M5J 2M4. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) a v sobotu v 19 hod. Duch. správce: Farán: V. Dančo S.J. a I. Kubeš S.J., tel.: 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont., M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10.30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. Svatopluk Rus. Tel.: 532-5272

Slovenský evanjelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont., M6H 2H8. Bohoslužby: neděle: 9.30 (angl.) 10.45 (slovensky)

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont., M6J 2W7. Duch. správce: Biskup M. Rusňák, tel. 531-4836

Rímsko-katolické bohoslužby
mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 11 hodin

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin.

Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington, L7T 1H2.

Ottawa: St. Hyacinth, 2. neděle (slovensky) a 3. neděle (česky) ve 12.30.

Předseda české vlády
na Masaryktownu

(Pokračování ze str. 1)

Řada problémů nás ještě očekává, ale já jsem mohl poprvé v zahraničí říci, že základy tržní ekonomiky a právního státu jsou už položeny. Mohli jsme kanadským investorům sdělit, že jsme připraveni přijmout je v rámci evropských standardů, co se týká ochrany investic a možnosti podnikání. Přijeli jsme sem především proto, abychom přesvědčili kanadské podnikatele o tom, že Československo je pro ně dobrá šance. Země s velmi lacinou, ale zároveň kvalitní pracovní silou. Jsme země, která může být pro Kanadu branou do střední Evropy i branou na východní trh. Zdá se, že naše cesta bude mít své výsledky a tak také my chápeme Kanadu jako naši bránu na severoamerický kontinent. Máme velký zájem o kapitál kanadský, protože v této chvíli je u nás z cizího kapitálu 86 % kapitálu německého. (Není to proto, že bychom tomuto trendu vytvářeli nějaké zvláštní podmínky, je to proto, že se jedná o ekonomicky silnou zemi. Je to země, která nás dobře zná a samozřejmě se jí proniká na náš trh snadněji než jiným.) To byl a je hlavní smysl naší kanadské cesty. Během minulých čtyř dnů jsme leckde narazili na naše krajany, kteří velmi výrazně pomohli orientovat důležité kanadské firmy na Československo a já bych touto cestou na tomto místě jim chtěl poděkovat. Samozřejmě, vše se děje na obchodní bázi, ale nepochybuji, že u mnohých jde o jiné než ekonomické motivy. To je ostatně i případ pana Tomáše Baťa, s kterým jsme vedli složitá a dlouhá jednání, ale dnes jsou obě strany plně uspokojeny. Pan Baťa je právě v Československu a očekáváme, že jeho účast se co nejdříve projeví i na našem trhu.

Končím tím, že bych vám osobně, nejen tedy prostřednictvím krajanů amerických, chtěl poděkovat za toto krásné dílo, které je kolem nás, ale i za to, že jste nikdy nezanevřeli na svou vlast, ačkoliv jste k tomu měli řadu důvodů. Velmi vám děkuji. (Potlesk)

Pak již přišel čas otázek a odpovědí. Na otázky odpovídali převážně předseda vlády Petr Pithart a ministr životního prostředí Ing. Ivan Dejmál. Panel vedl úspěšně Ctirad Vrána. Některé z podstatných otázek:

Jako první se přihlásil o slovo Jan Sammer: *Chtěl bych se zeptat pana premiéra, jestli si myslí, že kanadský a americký kapitál půjde do Československa tak snadno? Cituji odstavec z Financial Times z 13. 6. 1991: Českoslovenští občané, žijící v zahraničí, jsou vyřazeni z jakékoliv restituce, což zamezí přílivu zkušeností a kapitálu do země. Tak ono to není všechno tak docela růžové! Tady z naší strany je velké rozhořčení nad tímto zákonem a my se ptáme jakým právem zadržujete vrácení nemovitostí, i třeba družstevních bytů, jejichž majitelé odpracovali na nich tisíce hodin? O co vám jde? Jde vám o spravedlivé anebo o chytrácké řešení, kterému chce tento zákon dát punc legitimacy? Také se ptáme, kolik lidí těžce zkompromitovaných vlastní majetek, patřící právoplatně lidem žijícím v emigraci?*

Petr Pithart: *Dámy a pánové, očekával jsem tuto otázku. Chtěl bych ještě jednou zopakovat, že zákon o restitucích v Československu jde dál, než v kterémkoliv východní nebo středoevropské zemi. Chtěl bych říci, že restitucím se zatím jinde opatrně vyhýbají, včetně nových spolkových zemí v Německu, protože jsou pro transformaci ekonomiky určitou komplikací. Je to určité zdržení. Přesto jsme to udělali, abychom dali najevo, že chceme být právním státem, ale někde se musely udělat hranice. Rozhodnutí, které bylo přijato, je výsledkem složitých a dramatických jednání v parlamentu. Tento parlament byl zvolen ve svobodných volbách a takto rozhodl. Otázka restitucí byla otevřená do poslední chvíle a nakonec bylo přijato toto řešení. Mám pro to porozumění a chápu, že mnozí z vás se tím cítí ukřivdění, ale uvědomte si, kdo všechno je v Československu ukřivděn. Není prostě technicky možné zjednat veškerou spravedlnost. Čas ukáže, jestli toto řešení bylo to nejlepší. Ostatně v demokratické společnosti může být každé řešení znovu a znovu vzhledově a měněno. Nikdo na světě není schopen vrátit lidem ztracené kariéry, zdraví, léta, která promarnili v jím vymezených povoláních, protože nemohli studovat na školách, díky svému původu nebo díky svému postoj. My můžeme zjednat jen malou část spravedlnosti a je na vás, zda to pochopíte nebo nepochopíte.*

Jan Sammer: *Rozhodně ne! Rozhodně ne! Rozhodně ne!*

Ing. Ivan Dejmál: *Dámy a pánové, viděl jsem to, co vy vidíte zvenku, zevnitř. Můj otec byl jako reakcionář pronásledován, i když ne vězněn, jako můj strýc. Já sám jsem byl za svou činnost ve studentském hnutí, po příchodu vojsk Varšavské smlouvy, čtyři roky ve vězení a prožil jsem těch dvacet let v opozici. I v době, že nás bylo málo a že odpor v padesátých letech byl mnohem silnější. Listopad 1989 nepřišel jako výsledek procesu vnitřních změn v Československu, ten přišel jako příležitost nabídnutá změnou geopolitikou a my jsme na ni nebyli jako národ připraveni. Hned od prvních dnů se začaly projevat různé politické názory, nejen uvnitř opozice, ale i uvnitř celé společnosti a nastalo období, které ještě neskončilo: Období složitých tříbení názorů, složitých počítání vlivu různých politických skupin a kompromisů. Samozřejmě zákony, které přijímáme, ať jako federace nebo na úrovni republik, nejsou prosty tohoto vlivu. Demokracie v Československu ještě zdaleka nezvládla, o demokracii v Československu se velmi pracně, krok za krokem bojuje. Federální shromáždění se dnes vrací k některým svým zákonům, které přijalo a pozměňuje je. Tento proces bude zcela nutně a nezbytně pokračovat. Není také zcela jasné, jestli pravice síly budou ty, které vyjdou z přístích voleb jako síly vítězné. Důsledné uplatňování ekonomické reformy postihuje občany zcela znatelně, životní úroveň během letošního roku prudce poklesla a je mnoho politických sil, které se snaží této*

(Pokračování na str. 3)

Československý den

Československý den byl v minulosti událostí, při které Kanadáné českého a slovenského původu projevovali vděčnost své nové vlasti za to, že je přijala a umožnila jim, aby pokračovali ve svých kulturních tradicích, když jejich vlastní země se k nim zachovala macešsky. V padesátých letech byl Masaryktown při Československých dnech naplněn tisíci návštěvníků, letos se slavnosti zúčastnilo sotva několik stovek lidí. Důvodů je několik: Starší generace umírá a pro mladší je sokolský program příliš konzervativní. Mnozí z přítomných byli nedávno v Československu nebo tam pojedou během léta, takže nemají potřebu vyhledávat krajanskou společnost. Dříve byl také Československý den manifestací proti nedemokratickému systému ve staré vlasti, nyní tato politická motivace zmizela. Přesto však nelze tuto slavnost odepisat a říci, že je to něco, co nemá místo v krajanské komunitě. Nejdůležitější je, že se zde setkávají přátelé, kteří se třeba i léta neviděli. Nelze ani zapomenout na skutečnost, že na Masaryktownu je pomník obětem komunismu, které se mnohdy ani dnes v Československu nedočkalý sto procentní rehabilitace, o čemž svědčí i několik skandálních rozsudků, kdy například trest smrti z padesátých let byl změněn na roky vězení, jak na to upozornila v nedávném prohlášení ASČ i o několik dnů později Eda Ottová při setkání s předsedou české vlády na Masaryktownu. Československý den má pro nás i dopad v kanadské politice, protože jej navštěvují zástupci federální a provinční vlády. Z významných osobností byl letos na Masaryktownu například Tomáš Baťa.

Kriticky však lze hodnotit program, který se léta nemění a letos chyběly na Masaryktownu i tradiční legionáři. Nová však byla módní přehlídka. Přesto v tiskové zprávě Svazu československých sportovců v zahraničí hodnotí Zdeněk Pražák celou akci velmi pozitivně, obzvláště výbornou náladu účastníků a úpravu v okolí Masaryktownu. Rovněž připomíná, že po programu se hrálo tradiční utkání v kopané.

Doba velkých Československých dnů, kdy se na Masaryktown sjížděly autobusy nejen z Kanady, ale i ze Spojených států je nenávratně pryč, přesto tradice nekonečí a zřejmě bude pokračovat v jiné formě. I když nelze očekávat, že by zmizel konzervativní charakter slavnosti, protože na Masaryktownu přicházejí většinou lidé, kteří sem přišli před delší dobou, i když výstavba na Masaryktownu přilákala i ty mladší.

abe

Kanada a USA

Nezaměstnanost v Kanadě dosáhla v červnu vrcholu a to 10,5 %.

Zdravotní sestra Irene Kangas ze Sault Ste. Marie vyhrála The Lottery Jackpot 13,9 milionů dolarů. Šťastná se zřejmě usadila v tomto městečku v severním Ontariu, které hraničí se Spojenými státy a o pár dnů později vyhrála podobný obnos jiná vyherkyně, tentokrát však v americké loterii.

Film Boyz N the Hood si vyžádal po prvním dnu promítání jednu oběť a třicet zraněných. Jelikož při promítání filmu dochází k násilnostem, některá kina zrušila jeho promítání. Triadvacetiletý režisér filmu John Singleton však tvrdí, že chtěl pouze společností "nastavit zrcadlo". Říká: "Nejsem to já, kdo vytvořil společnost, kdy jeden střílí pod druhým."

Mezi zeměmi, které letos ve své výroční zprávě kritizovala Amnesty International, byla i Kanada. Jedná se hlavně o to, jak byl v loňském roce řešen spor poblíž mohavské rezervace Oka.

Zločinnost v Torontě povážlivě vzrůstá: na prvním místě jsou krádeže automobilů (o 56%). Následují: vraždy o (51 %), loupeže (45 %), vloupání (26 %), násilí (23 %), drogy (20 %).

Při nedávném baseballovém utkání výběrů Americké a Národní ligy sledali návštěvníci ze Spojených států Toronto jako město příjemné, přátelské, ale nesmírně drahé. Nejvíce je udivila nová sedmiprocentní daň GST. Rovněž byli šokováni cenou alkoholu piva a cigaret, které jsou v Kanadě několikrát dražší, než ve Spojených státech.

Pouť na Hostýně se bude konat v neděli 18. srpna. Poutní mše svatá je v 10.30, po ní následuje oběd a různé tradiční poutové atrakce. Přijďte se pobavit, setkat s krajany z Kanady a USA a podpořit tábor, který je v provozu více jak 35 let.

Město Toronto

Důležité upozornění

V pondělí dne 5. srpna 1991

(Simcoe Day)

nebude odvoz odpadků.

* Odpadky z pondělka budou odvezeny až ve
čtvrtek 8. srpna.

Prosíme vás, abyste pomohli udržovat pořádek tím,
že připravíte odvoz odpadků v určený den. Rovněž
nedávejte ostré předměty nebo sklo do pytlů z
umělé hmoty.

— Nicholas Vardin, P.Eng.

City Engineer and Commissioner.

Department of Public Works and the Environment

Ako (ne)dosiahnuť prosperitu

Je dvadsať mesiacov veľa či málo? Práve toľko totiž uplynulo od nežnej revolúcie. Dvadsaťmesačné dieťa, i keď nieisto, predsa však chodí, má už istú slovnú zásobu, predsa je to však iba dieťa. Spýtate sa, ako súvisí dieťa s nežnou revolúciou. Nuž, naša revolúcia, respektíve vývoj po nej v mnohom toto dieťa pripomína. Po 17. novembri, keď konečne padla komunistická totalita, mnohí, a treba to bez mučenia priznať, očakávali, že v republike okamžite vypukne raj na zemi, alebo aspoň čosi podobné, čo pri svojich nemnohých cestách na západ od Šumavy mohli vidieť, i keď iba z pohľadu chudobného turistu odkázaného na milosť a nemilosť Čedoku či inej podobnej cestovnej kancelárie. Ich predtutnie je preto o to tvrdšie. Miesto očakávaného raja musíme denne prijímať i druhotné znaky cesty k slobodnej spoločnosti. Slobodnej nie iba v tom zmysle, že máme slobodu prejavu, myslenia, možnosť orientácie napravo, naľavo, či zostať v strede.

Raj na zemi síce nie, ale iste aspoň dôstojný život v slušnej spoločnosti však môže zaručiť iba dôsledné rešpektovanie a realizovanie spoločenskej základne — úplné zavrnutie komunistického vynálezu — administratívno-byrakratického riadenia. Je pravdou, že bývalé národné, neskôr štátne podniky sa pomaly, ale iste transformujú do nových podob akciových spoločností, spoločností s ručením obmedzeným, či iných foriem známych z fungujúcich ekonomických systémov. Tu sme však pri jadre veci. V nových korporáciách zostávajú v riadiacich funkciách červení pohrobkovia, ktorí včas odvrhli do istého času všemocnú malú červenú knižku a ohňajú sa maskou profesionalitu naďalej riadia ekonomické dianie. Síce sa už vzájomne neoslovujú *súdrhu*, ale a to s poriadnou dávkou hrdosti — *pán*, ich červené uvažovanie a následné konanie svedčí skôr o ich túžbe vrátiť naspäť éru verejných stranických schôdzí a straníckej zodpovednosti (pre podriadených). Mimoriadne vypuká je táto situácia najmä na Slovensku. Ak si výsledky tejto aktivity spojíme s rastúcou vlnou nezamestnanosti, ktorá má s činnosťou bývalých komunistických *pán-súdrhov* priamu súvislosť (neochota alebo neschopnosť nájsť náhradný výrobný program v konvergujúcich zbrojkách) načrtne sa nám dosť plastický obraz súčasnej situácie na Slovensku.

Aby som však nemlátil iba prázdnu slamu, ako bývalo ešte pred dvomi rokmi nielen dobrým zvykom, ale priam zásadou verejnej komunikácie, spomeniem iba dva príklady, ktoré po prečítaní nazvite podľa možnosti jedným z nasledujúcich pomenovaní: a) hlúposť, b) pohodlnosť, c) sabotáž (pomôcka: správna odpoveď c).

Do sklárni v Lednických Rovniach zavítal istého krásneho dňa v máji 1991 obchodný záujemca z ktoréhoš arabského emirátu. Zapáčili sa mu pohárik, ktoré tu gravírovali laserovým lúčom. Obchodný záujemca však nechcel pohárik (šlo o šesťmiestne číslo v kusoch) s gravírovaním, ale tie isté hladké, teda bez náročného laserového gravírovania. Pritom ponúkol kusovú cenu vyššiu, než bola predajná cena gravírovaných pohárikov. Zástupcovia podniku však s poľutovaním záujemcovi oznámili, že laser nebudú odstavovať a ak chce, nech si vezme gravírované, inak nemôžu jeho želanie splniť. Podobne pochodili záujemcovi aj v sklárni Poltár, kde ich odkázali až na štvrtý kvartál, pričom však súčasne znižovali stav zamestnancov pre nedostatok objednávok! Prirodzene, obchodní záujemcovia sa zrejme obrátili na iný sklársky podnik — a určite nie na Slovensku — akých je v strednej Európe dosť. Nechám na úvahu čitateľa, akú reakciu vyvolá u tzv. *Hejslovákov*, ale bez vedomia súvislosti aj u ostatných, ak sa dostane na verejnosť, že pôvodne slovenskú objednávku odrazu začal plniť niektorý český podnik. Možno takýto postup nazvať inak ako sabotážou? Pretože prekabátovaní komunisti sa riadia starou opozičnou zásadou prvorepublikových komunistov: "Čím horšie, tým lepšie!"

Ako skončí túto úvahu o momentálnej situácii u nás doma, i keď ide prirodzene o môj uhol pohľadu? Začal som prirodzenosťou dieťaťa. Nuž teda, budem veľmi rád, ak sa táto naša spoločnosť bude vyvíjať aspoň takým tempom, ako to rastúce dieťa. Tak by nás čakalo už iba slabých sedemnášť rôčkov. **Jozef Znášik**

Předseda české vlády na Masaryktownu

(Pokračování ze str. 2)

situace využít. Takovou novou silou jsou například formující se odbory, kde se velice často pokoušejí pokračovat ve své sociální demagogii funkcionáři bývalého režimu. Říkáte-li nám, že je nespravedlivé nevracet majetek, vím o tom a rovněž to tak cítím. My jsme však nepřevzali moc, ale v Československu se naskytla příležitost vybudovat demokratickou společnost. Jestliže jsme se rozhodli, že půjdeme demokratickou cestou, musíme respektovat rozhodnutí parlamentu, i když s ním mnohdy hluboce nesouhlasíme. Přistoupili jsme na demokratickou cestu, že se budeme snažit přesvědčit o naší pravdě voliče v příštích volbách. Pokud bude pravice tvořit většinou vládu, pak budeme moci z těchto pozic zvrátit zákony, které byly přijaty, ale doposud musíme ctít zákony, které byly přijaty.

Jako další se přihlásila o slovo redaktorka Nového domova Věra Rollerová: Pane premiére, mohli byste nám něco říci o nové ústavě?

Petr Pithart: Když jsem byl ve Spojených státech, byl jsem překvapen a často dojat tím, jak myšlenka československé vzájemnosti je mezi krajany živá. Měl jsem často dojem, že je živější, než u nás. Nelze se tomu divit, i když nás to zarmucuje. Jistě sledujete s obavami, jak se vyvíjí vztahy mezi republikami. Chtěl bych vám říci, že v posledních týdnech se zdá, že jsme nalezi řešení, které umožní dokončit práci na ústavách, a přitom zachovat jednotný stát. Na Slovensku došlo k výrazným změnám ve vládě, já se do této chvíle stále domnívám, že k lepšímu a především na postech ekonomických ministrů jsou dnes lidé, kteří zastávají stejné radikální stanovisko, pokud jde o ekonomickou reformu, jako my, což nebylo možno říci ještě před několika měsíci. Jestliže naše ekonomiky se nebudou rozbíhat, jestliže obě půjdou nejpřímější cestou, jsou dány záruky, že stát zůstane jednotný. Otázka ústav už pak nebude tak citlivá a tak složitá, jako tomu bylo vloni na podzim, kdy všechno se zdálo nasvědčovat tomu, že na Slovensku bude zvolena jiná měkká varianta ekonomické reformy, a že se prostě budeme muset chlé-nechtě rozejít. Myslím si, že to nejhorší máme za sebou, že se dnes nemusíte bát o jednotné Československo.

Jako další se přihlásil bývalý politický vězeň Karel Kalenda a položil v podstatě tyto tři otázky: 1) Proč příslušníci Stb chodí do penze s 3800 Kčs, zatímco bývalí političtí vězni mají penzi 1400 i méně? 2) Mezinárodní dohody neomezuji jednotlivce podle místa pobytu. Týkají se tedy i nároku na majetek, který byl některým občanům zabaven — ukraden. Podle vyjádření prezidentské kanceláře se tímto porušováním mezinárodních úmluv budou zabývat příslušné orgány. Které jsou to orgány? 3) Proč člověk, který odešel z Československa jen proto, že nevěřel, jestli po příchodu sovětských vojsk nebude znovu zavřen, nemá mít stejná práva jako ten, kdo žije v republice?

Petr Pithart: Pokud jde o důchody, jediným řešením by bylo natisknout peníze. My jsme si však vědomi rizika inflace, před kterým stojíme. Dvakrát až třikrát do roka upravujeme důchody tak, aby lidé, kteří jsou na ně odkázáni, neodnášeli růst cen, který je spojen s ekonomickou transformací. Více prostředků na tyto účely nemáme. Není pravda, že bychom neměli vůli tyto problémy řešit. Těch, kteří trpěli v minulých desetiletích, bylo tolik, že naše společnost prostě v tuto chvíli nemá na to, aby všechny rány zhojila a kompenzovala všechna bezpráví. Není také pravda, že příslušníci Stb. mají důchod 3800 Kčs. Všechny osobní důchody jsme zrušili. Této nejvyšší hranice dosahují především horníci, dělníci z hutních provozů a čtrnáct funkcionářů KSČ. Nemůžeme však pro těchto čtrnáct udělat zvláštní zákon. Všichni, kteří máte smysl pro právo, víte, že to zkrátka nejde. Příslušníci Stb. však v žádném případě mezi ně nepatří.

Ing. Ivan Dejmal: Otázka bývalých příslušníků Stb. a jejich konfidentů je spojená s otázkou boje mezi různými politickými skupinami a bojem o vnitro. Tato záležitost, ačkoliv nepojmenována takto tvrdě, se táhne celou naší politikou od listopadu 1989. Příslušníci Stb. nebylo tolik, kolik jsme si mysleli. Bylo jich jedenáct tisíc, ale výkonost opírali o sto čtyřicet tisíc konfidentů. Jedním z nedořešených zákonů je otázka listování. Je známá zda zveřejnit či nezveřejnit seznam konfidentů a do kterých míst tyto lidé mohou nebo nemohou. V podstatě jde o přípravu zákona zákazu výkonu povolání. Parlament se nikdy nerozhodl, kromě jediného případu, zveřejnit jména spolupracovníků Stb. S postupem doby je otázka stále složitější. Chystaný zákon by se měl týkat tří okruhů lidí. Jsou to všichni, kteří byli pracovníky Stb. v boji proti vnitřnímu nepříteli (to je asi 11000 lidí), dále všichni, kteří vědomě spolupracovali s Stb. a týkalo by se to také těch, kteří byli ve funkcích mezi 25. únorem 1948 a 17. listopadem 1989, od okresních výborů strany výše. V osnově zákona je také zmínka o lidových milicích.

Petr Pithart: Jistě se ptáte, proč tento zákon vzniká tak pozdě, já sám jsem byl v užší skupině, která tuto osnovu připravovala. Dříve to totiž nebylo možné, protože se teprve v posledních měsících podařilo dešifrovat složitý systém záznamů, které byly na disketách a které byly všelijak zakamuflovány. Teprve v posledních měsících se podařilo vstoupit do těchto systémů, které byly po listopadu systematicky ničeny a možná i odváženy za hranice země. Teprve teď víme, jakého okruhu lidí se ten připravovaný zákon týká. Všechny instituce, včetně vlády České republiky, prošly několikrát lustracemi a to proto, že se vždycky po měsících ukázalo, že ta předcházející lustrace se nemohla opírat o vyčerpávající seznamy. Je to složitá hra s nepřitelem, který měl v prvních měsících čas zamést za sebou stopy.

K druhé otázce: Jsme členy Rady Evropy. A to nejen proto, že jsme usilovali o to stát se jejími členy, ale také proto, že Rada Evropy po bedlivém mnohaměsíčním zkoumání našeho právního řádu nás přijala. To znamená, že naše právní standardy odpovídají evropským normám. Samozřejmě, že máte všichni možnost obrátit se na patřičné organizace. Bohužel však teprve v těchto dnech vzniká taková instituce, jako ústavní soud. Naše soudy fungují, ale jsou pod obrovským náporom agendy, kterou před tím neřešily. S obavami hledíme do budoucnosti, jak tato justice, kterou nemůžeme obměnit během dvou let (to je otázka nejméně jedné dekády), jak budou všechna podání včetně vašich řeší. Opravdu z dálky se vám může zdát, že jsme toho udělali málo nebo že jsme to udělali nedůsledně, ale nemůžeme předělat celou společnost najednou. Když porovnáte změny u nás se změnami v Maďarsku a v Polsku, nemůžete nekonstatovat, když budete objektivní, že jsme nepokročili dále, rychleji a důsledněji. To vůbec neznamená, že jsme spokojeni nebo že jsme na konci cesty. Vy, kteří jste Československo navštívili, máte možnost o tom přesnější informace než ti, kteří nás pozorují pouze z dálky. Dovedete si představit, co udělala léta totalitního režimu s našimi občany a ti jsou nakonec rozhodující, protože dávají ve volbách najevo své preference tím, že volí poslance určité strany. Nemůžeme prostě přeskročit sami sebe tím, že bychom se uchýlili k nedemokratickým praktikám.

Z morálního hlediska za nejdůležitější otázku lze považovat problém, který přednesla bývalá předsedkyně klubu politických vězňů K-231 Eda Ottová: *Obracím se na vás za ty, kteří se již dnes nemohou hájit, kteří byli popraveni. Bylo jich skoro dvě stě, které komunistická lůza popravila. Seděla jsem deset let a byla jsem rehabilitována. Můj bratr byl popravený, ale rehabilitován nebyl. Byl znovu odsouzen na osm let. Co s tím chcete dělat? Naši nejlepší lidé položili životy na šibenících a vy je ani nerehabilitujete. Tady nejde o majetek, tady nejde o peníze, tady jde o to mravní zadosťuchání, prostě jim přiznat to, co jim patří.*

Ing. Ivan Dejmal: Tato rehabilitace bude provedena velmi čestným způsobem. Konfederace politických vězňů ji už připravuje. Řada těchto politických vězňů totiž leží na Ďáblickém hřbitově, který byl v neutěšeném stavu. Byl už proveden hrubý úklid, nyní se toho ujalý Sady, lesy, zahradnictví hlavního města Prahy, aby práci dokončili. Jakmile bude vše v pořádku, tak tento akt bude se vši vážností, na nejvyšší úrovni, za účasti pana prezidenta, proveden.

Na závěr jsem se členů delegace zeptal, jak hodnotí svou cestu do Kanady.

Ministr životního prostředí Ing. Ivan Dejmal: Máme kontakty s quebeckým ministerstvem životního prostředí, s kterým připravujeme dohodu o spolupráci. Dohoda by měla být uzavřena do konce srpna. Dále jsme v jednání s několika kanadskými firmami, které by nám mohly pomoci. Jedná se o dva projekty společnosti Quebec Hydro: Jednak o odsíření zplodin tepelných elektráren a dále o program regulace poptávky elektrické energie. Další oblasti, kde očekáváme pomoc, je papírenský průmysl, modernizace a zavádění čistíren odpadních vod a pomoc ve strojírenství při výrobě zařízení pro malou lesní mechanizaci.

Petr Pithart: Na definitivní soud je zapotřebí ještě několika dní. Přijeli jsme na pozvání quebecké vlády, která jeví o naši problematiku zvláštní zájem; rovněž jsme jednali i zde v Ontariu a s federální vládou. Rozhovory, které jsme vedli, nás ujistily, že Kanada bude možná ta země tohoto kontinentu, která bude České republice vstřícnější než jiné. Udělali jsme vše proto, abychom zdejší podnikatelské kruhy informovali o tom, co všechno se změnilo a mohli jsme jim s čistým svědomím říci, že jsou u nás podmínky pro investování na evropské úrovni.

Po besedě položil premiér Pithart věnec u památníku obětem komunismu na Masaryktownu.

005 — Institutions

Informační a imigrační

středisko ČSK

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont., M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,

Scarborough, Ont., M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 13:00

Brockton High School

90 Croatia St., Toronto

010 — Financial

CZECHOSLOVAK
(TORONTO) CREDIT
UNION LIMITED

Kampelička

(Spadina & Bloor)

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont., M5S 2J2

Jednociferná hypotéka

9.95 %

na půl roku.

Kdykoliv možnost změny na dlouhodobou.

Další půjčky 12.75 %

minimum 5000 \$

Mnohé služby provádíme zdarma!

Přijďte, pište nebo zavolejte o informace Vaši Kampeličku!

Tel.: (416) 925-0557

Otevřeno:

Pondělí, čtvrtek a pátek:

10:00 - 19:00

Úterý a středa: 10:00-17:00

Měnový kurs:

1 US \$	30.56	Kčs (MFO 9.7. 91)
100 Kčs	3.12	US \$
1 CDN \$	27.44	Kčs (Star 11. 7. 91)
100 Kčs	3.64	CDN \$

012-Insurance

PROCK

INSURANCE

BROKERS LTD.

102 BENSON AV.

TORONTO, ONT.

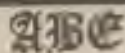
Auto, požár, obchodní, úrazové a životní pojištění.

Poradíme v jakémkoliv

druhu pojištění.

Off.: 651-7837

013 — Business

Elektronická počítačová tiskařská sazba v 11 jazycích na počítači.
Manuelní sazba v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont., M6H 4E2

020 — Real Estates

The Union Carbide Building
123 Eglinton Ave. E.
Toronto, Ont., M4P 1J2
☎ (416) 487-5201
Fax.: (416) 487-6442
Res.: (416) 486-4926
PETR POLÁČEK, F.R.I., C.R.E.A.
Associate Broker & Appraiser
Canada Trust Realty
The Home of Friendly Service

HLEDÁTE DŮM?
NAJDEME VÁM DOMOV!
JOSEF F. VESELÝ
Real Estate and Insurance Ltd.
REAL ESTATE *
INSURANCE * MORTGAGES
* všem druhům za výhodné ceny!
20 Edgewood Ave.,
Toronto, Ont., M4L 3G7;
☎ 691-3107

AGRORENT

(European Real Estate Investments)

Zprostředkujeme nákup pozemků v Československu.

Očekávaný nárůst investice je 50 % ročně vzhledem k pěti až desetinásobně nižším cenám v Rakousku.

Pozemky za odhadní cenu podle ceníku z roku 1990. Zprostředkujeme neplacení pozemkové daně. Pokud nemáte trvalý pobyt v Československu, nabízíme Vám pomoc.

Vy právně budete vystupovat jako majitelé vůči nám, my vystupujeme jako majitelé vůči československým úřadům. Vždy máte možnost požádat o peníze zpět nebo až stoupnou ceny pozemek prodat. Ceny od \$ 800 za jeden hektar v srdci Evropy.

AGRORENT tel.: (416) 289-2426.
Adresa: Jiří Staněk, Okrajová 294,
Pardubice, CS-530 09, CSFR

\$ 149.000

Flexible, Two Storey
Brick detached, large, lot.
Move-In
Call Michael O'Connell
or Jim Kotsifas
at
HomeLife/Cimerman
Real Estate Ltd.:
534-1124

Předseda české vlády na Masaryktownu

A ještě, jak hodnotil premiér Pithart návštěvu v Kanadě podle deníku *Mladá fronta* — Dnes ze dne 8. července:

V Kanadě o restitucích

Praha — "Dospěli jsme k závěru, že cesta do Severní Ameriky vede přes Kanadu a cesta do Kanady vede přes Quebec," uvedl v rozhovoru s novináři předseda české vlády Petr Pithart po svém příletu z Kanady. "Bohužel, informovanost o ČSFR tam není dobrá a my jsme museli poskytovat základní informace o tom, jak postupujeme a jaké jsou u nás podmínky pro investování, což ovšem považujeme za naši chybu," konstatoval Petr Pithart. "Dohoda s Tomášem Baťou byla však velmi výrazným signálem, který ukázal, že se v Československu dá podnikat," dodal pan premiér. Jak uvedl dále, delegace se setkala ze strany krajanů se zásadní nespokojeností v souvislosti se zákonem o restitucích. "Byli jsme pod palbou kritiky, výčitek a protestů. V této souvislosti musím říci, že k jistým nespravedlnostem dochází, a já předpokládám, že se jednou k tomuto zákonu vrátíme a možná provedeme určité korekce."

Facka faxům

Důsledné dodržování předpisů nekalou konkurencí?

Zařizuje-li si podnikatel u nás kancelář, určitě bude chtít využívat výhod telefaxu. Nejjednodušší je přivést některý z mnoha typů ze zahraničí a připojit ho načerno k telefonní přípojce. Od toho okamžiku mu ovšem hrozí nebezpečí odpojení telefonní stanice, eventuálně pokuta pět tisíc korun.

"Dnes je v Praze kolem osmi tisíc legálně zapojených faxů," říká Cyril Kantor z Mezinárodní telefonní a telegrafní ústředny. "V cenových relacích od dvaceti do čtyřiceti tisíc korun nabízejí Spoje telefaxu Canon s montáží i servisem. Mimoto je k dispozici poradenské středisko." Tuzemská telefonní síť je dnes v tak špatném stavu, že těžce nese každý cizí přístroj. Některé odhady počtu tajně instalovaných telefaxů znějí na 20 i více tisíc jenom v Praze. Dochází proto často k přeslechům, omylům a přetřetí. Pokud by onen začínající podnikatel postupoval podle všech vyhlášek, měl by zanést svůj zánovní telefax do Výzkumného ústavu spojů. Zhruba za šest tisíc korun a dva měsíce mu bude sděleno, zda jeho přístroj je či není pro síť únosný. Jestliže získá tzv. homologaci, tedy, že fax nebyl shledán "škodlivým", je třeba si podat další žádost o povolení k připojení. Poplatek činí nyní 90 korun. Po této víceméně formálně konečně nastoupí technik a stanici telefaxu odborně zapojí. Ovšem za další dvě až tři stokrát. Denně procházejí telefonní zkušebny telesit hlavního města, mimo jiné s cílem odhalit černé faxy či magnetofonové záznamníky. Dopadeným "pirátům" potom pohrozí odpojením, pokud zařízení neodstraní nebo se neprokáží potvrzením o homologaci. Tomuto postupu zřejmě nelze nic vytknout. Vzhledem k monopolnímu postavení spoju v oblasti telekomunikací se ale přímo nabízí podezření na pokus o "nekalou konkurenci" všem ostatním prodejcům telefaxů. Logické by totiž bylo, kdyby onen Výzkumný ústav jednoduše vydal seznam povolených typů telefaxových přípojek a zdoluhavým řízením nešikanoval kupce jiných než svých přístrojů.

Jan Rydl — 9. 12. 91

Americký pohled

Rita Klímová v parlamentu

Chystaný prodej čs. tanků do Sýrie, konečná podoba restitučního zákona, nepodepsání smlouvy o ochraně investic při nedávné návštěvě Dana Quayla v Praze, lustrační aféry a pokračování rozepře mezi Čechy a Slováky v posledních měsících negativně ovlivnily pohled USA na Československo.

Konstatovala to včera před členy zahraničních výborů obou sněmoven velvyslankyně ČSFR v USA Rita Klímová. Připustila rovněž, že vstup amerického kapitálu do ČSFR je váhavý a dodala, že američtí investoři se orientují především podle měřítek krátkodobé úspěšnosti. Když Rita Klímová podrobně hovořila o amerických výhradách k chystanému vývozu našich tanků do Sýrie, připomněla, že tato země patří spolu s Irákem, Íránem, KLR, Kubou a Libyí k těm státům, které podle názoru USA podporují mezinárodní terorismus. Proto tento obchod může narušit naše vztahy s USA, zejména ohrozit možnost čerpat finanční prostředky z amerických programů určených na podporu zemí ve střední Evropě. Podle informací Rity Klímové je část našich krajanů v USA rozčarována ze znění restitučního zákona, který umožňuje návrat majetku pouze čs. občanům s trvalým pobytem v ČSFR. V americkém Kongresu nyní zaznívají první hlasy požadující revizi této právní úpravy. Na dotaz, který se týkal amerického postoje k lustracím, velvyslankyně odpověděla, že seriózní americký tisk kritizuje způsob jejich provádění, především s osobou poslance Jana Kavana.

19. 6. 91

Odchod se zpomalil

Milovice (brp) — Přestože poslední vlak s odcházející Sovětskou armádou se podle středních informací měl k východu vydat 21. června 1991 kolem třetí hodiny ráno, vyrazil k nelibosti Milovických teprve v půl jedenácté dopoledne. Z Milovic se navíc transport musel vrátit pro dvanáct vagónů se sovětským nákladem do stanice v Lysé nad Tábem, odkud odjel deset minut před polednem. Jak nám řekli pracovníci železnice v Milovicích, bylo totiž vzhledem k tíži nákladu třeba poslední vlak rozdělit na dvě poloviny. Po trati k přechodu v Černé nad Tisou měl však ještě další nehodu. V Řečanech mezi Kolínem a Pardubicemi zachytil převážený jeřáb, jemuž Sověti zapomněli vypustit pneumatiky, o trolej, takže souprava nabrala další hodiny zpoždění. V 15:40 se ešalon pohnul směrem Česká Třebová, kde jej čekala nácestná technická prohlídka. V Zábřehu na Moravě přijezd vlaku očekávali v půl deváté večer.

21. 6. 91

Miliony za Korunu

Postřehy

z víkendových dražeb

Jablonec n. Nisou (ouš) — Hotel Koruna v Tanvaldě, do jehož rekonstrukce nedávno s. p. Restaurace vložil milión korun, vydražil v sobotu JUDr. Milan Poříz, důstojník jablonecké policie. Za podnik s 43 lůžky a sedmdesátimístnou jídelnou zaplatil 5 milionů 700 tisíc korun. Nový majitel tvrdí: "Chci, aby se Koruna stala hotelem pro všechny. Považuji za nemožné, aby se tam jako dosud zavíralo v půl desáté večer." S Milanem Pořízem byl na aukci jeho bratr Jaroslav, který ve službách ministerstva vnitra pracoval 7 let na československé ambasádě v Londýně. Začátkem června vydražil za 3,5 milionů korun hotel Sport v Polubném. Spolupracuje s vídeňskou cestovní kanceláří Ecotavel. Jaroslav Poříz pokoušel štěstí i nyní. V souboji o hostinec Mariánské údolí ale prohrál s Igorem Jungem. Nový majitel stylové dřevěné chaty s 20 lůžky neřekl NE na dotaz našeho zpravodaje, je-li synem bývalého ministra vnitra.

1.7.91

Ukradený spis

Předseda SNR František Mikloško využil práva ústavního činitele a obrátil se na federálního ministra vnitra Jána Langoše s dotazem na spis osoby registrované v Registru svazků a pod č. 20275. Odpověď přišla 10. června. Pod číslem 20275 byl 13. května 1977 založen svazek na osobu Ivana Čarnogurského. Z archivu byl za neznámých okolností odstraněn 19. prosince 1990. "Originál toho, co pan Demikát citoval v Košicích na tiskové konferenci neexistuje," řekl František Mikloško. Jsou dvě možnosti. Ivan Čarnogurský mohl být registrován jednak jako nepřítel, jednak jako spolupracovník. V tomto okamžiku je jisté jediné — někdo zneužívá ukradeného spisu k vydírání.

(sia) 21. 6. 91

Z MFD

Výše ekologických škod na československém území způsobených sovětskou armádou je téměř 3,5 miliardy korun.

V Československu 3. března 1991 žilo 15 567 666 obyvatel. Vyplyvá to z předběžného sčítání lidu, domů a bytů Federálního statistického ústavu. Česká republika má 10,298 731 a Slovensko 5,268 935 obyvatel. V Praze bydlí 1,212,010 osob. K české národnosti se přihlásilo 8,426 070 lidí, k slovenské 4,819 948, k moravské 1,360 155, k slezské 45 223, k maďarské 586 884, k romské pouhých 114 116 osob. 51,3 procenta obyvatel představují ženy. Téměř 54 % lidí je římsko-katolického nebo jiného vyznání. 30 % je nevěřících. Ostatní se nevyjádřili. Trvale obydlených bytů je u nás 5,320 095, neobydlených 525 320. Celých 150 000 z tohoto počtu ale tvoří rekreační chalupy nevyčleněné z bytového fondu.

Humor

"Pepičku, co je to liberalizace cen?"

"To je, když všechny ceny budou v librách."

Zlatá mříž: 15. 6. 91

Nicaragua

Dne 12. července 1991 se v kanadských novinách *The Globe and Mail* objevila fotografie s tímto podtitulkem: *Varování: Znovu ozbrojený vůdce contras Francisco Valdivia dává na vědomí zástupci ministersva vnitřní Jorge Inasovi v La Pita Del Carmen, že bude válka, pokud se celá sandinistická armáda a policejní útvary nestáhnou ze dvou severních nicaragujských měst do deseti dnů.* Někde dva řádky pod fotografií mužů ve vojenských polních uniformách. O co se vlastně jedná? Vždyť všechno se zdálo být na správné cestě. Po deseti letech plundrování země sandinisty se FSLN náhle připavila o moc, došlo k tajným volbám, jejich socialistická, sovětským blokem podporovaná diktatura náhle padla a usmívající se, něžnost vyzařující paní Violetta Chamorrová, vdova po redaktorovi novin, zabitého předchozím diktátorem Somoza, byla zvolena prezidentkou země. Jedná se o matku čtyř synů, z nichž jsou dva ostře proti sandinistům a dva stejně ostře proti. Paní Chamorrová chodí většinou oblečená v bílém, symbolizuje tak čistotu a lásku. Žena, která si dá záležet na tom, aby vytvořila dojem matky vlasti — matky politicky rozdělených synů a která představuje vzájemné smíření. Bohužel

se všechno trochu vymyklo z rukou, pokud to nebylo tak připraveno.

I když volby jednoznačně vymetly sandinisty, hlavní herci zůstali na jevišti. Původní vůdce revoluce Daniel Ortega se stal vůdcem odborů a diktuje ekonomickou a hospodářskou situaci nesmyslnými požadavky, kterým Chamorrová nechce čelit. Jeho bratr Humberto je ve vedení armády. Životní úroveň šla za sandinistů rapidně dolů a situace se stále horší (inflace v roce 1990 se odhadovala na 13 500 %). Faktorem je, že sandinisti zničili ekonomii důkladně, zadlužili zemi o deset miliard dolarů, většinou Sovětskému svazu a dodnes se nepropouští ze sandinistické armády čítající 28 000 vojáků. Pro porovnání diktátor Somoza měl v armádě a policii 7000 lidí. Kupní síla mezd klesla o 90 %. Navíc jsou problémem contras, vojáci opozice navracující se ze zahraničí. Celkově se demobilizovalo okolo 22 000 contras. Byla jim přislíbena půda a pracovní příležitosti, ale při tom se v zemi nic nezměnilo. Armáda a policie zůstávají v sandinistických rukou. Dokonce se nezměnil ani šéf tajné policie Lenin Cerna či ředitel věznic Arevalo, známý pod přezdívkou *El Camicero* (fezník). Když kolem velikonoce byl

zasílen vůdce contras Bermudes přímo před svým hotelem v Managui, policie nenašla ani kulku v jeho těle, natož pachatele. Všechny nakradené statky, podniky a vily zůstávají v rukou bývalých vládních funkcionářů a jejich rodin, přátel a známých. Sandistický otec "pozemkové reformy" se stal náhle největším latifundistou v historii Nicaraguy. Doña Violetta nad tím vším kraluje, ale nevládne. Vládu předala svému tchánovi a jiným příbuzným, kteří všelijak domlouvají politiku s bývalými sandinistickými vládci, bez kterých se zřejmě nemohou obejít.

Co to znamená? Je to důležité? Veřejný zájem o Nicaraguu totiž mizí. V Kanadě přicházel hlavně zleva a contras byli většinou vyobrazeni jako vrazi, lumpové, přívrženci bývalého diktátora Somozy, kteří nechtěli dát socialistické Nicaraguy šanci, aby se stala zemí mléka a medu. Teď se ukazuje, že zatímco Ortega a Sandinisti dostávali podporu středních vrstev, Chamorrová a její přívrženci jsou staré aristokratické rodiny, podpora většiny lidu obzvláště tzv. *campesinos* (maloročníků) je za contras. Situace však může být varováním pro ostatní země, které řádně nezdiskretizovaly předchozí socialistické režimy.

Petr Munk

Polsko

Varšava-bbc. Před druhou světovou válkou v polské společnosti dominovala aristokracie a obchod byl přenecháván cizincům. V dnešním Polsku však můžete koupit všechno od samopalů sovětských vojáků, kteří jsou stále ještě v zemi, po videa. Poláci se nikdy nepovažovali za obchodníky. Po převzetí moci komunisty se z Polska měla stát země těžkého průmyslu, což bylo na příkaz Moskvy. Východisko se naskytá nyní, kdy se z Polska stala země obchodních cestujících. O tom, že tato cesta je brána vážně, svědčí skutečnost, že v bývalém sídle komunistické strany vznikla burza podle západního vzoru. Problémem však zůstává, že na odbyt nejdou polské výrobky, které měly před tím odbyt v Sovětském svazu. Polský ministr průmyslu Andrej Zawisliak se snaží nalézt náhradu na

západních trzích: "Hledáme všude potenciální zákazníky, ale musíme přimout nám nadiktované ceny. Slyšíme spoustu hlasů, jak pomoci Polsku. Je to však jenom žvanění, protože nemáme přístup ani k evropskému ani k americkému trhu. Je nám většinou říkáno, že naše zboží nemá dostatečnou kvalitu, ale dejte nám příležitost, aby nás zákazník odmítl." Polsko však trpí všemi syndromy postkomunistické ekonomie, špatnou ekologickou situací, špatnými komunikacemi, nedostatkem bytů, tím, že západní podnikatelé nechťí investovat do Polska a hlavně morálními následky komunismu. Podle polského režiséra Krzysztofa Zanussiho, který se stal podnikatelem, je největší problém v návratu obchodní etiky.

Kdo však nemá s touto otázkou problémy je

bývalý vládní mluvčí Jaruzelského režimu Jerzy Urban, který nyní vlastní lehce pornografický časopis *Nie*. Tento týden bude stát sice již po několikáté před soudem za šíření pornografie, ale zřejmě se mu nic nestane, protože v Polsku není zákon o šíření pornografie. Urban sice tvrdí, že se jedná o politický proces, protože v Polsku se mohou dostat mnohem horší časopisy než *Nie*, které má oblíbené terče v polském prezidentovi Lechu Walesovi a v katolické církvi. Přestože se lidé stydí časopis kupovat, zmizí půlmilionový náklad za pár hodin. Jerzy Urban tedy není nešťastný z pádu komunismu, i když jeho časopis je mnohem populárnější než on sám. Poláci mu spíše než pornografii nemohou zapomenout jeho špinavou roli v době výjimečného stavu. Přesto se v Polsku již objevila trička propagující jeho časopis.

Vysíláno 14. 7. 1991

Nejezděte do Jugoslávie

Kdo čeká válečné zpravodajství nebo reportáž ze země, ke které se obrací celý svět, bude zklamán. Spíše zde bude vzpomínka na něco, co je nenávratně pryč. Vzpomínám na Jugoslávii a hovořím v minulém čase, protože už asi nikdy nebude Jugoslávie tou zemí, kterou byla. Ví, že ne všichni mají podobnou zkušenost, obzvláště když někdo strávil v této zemi delší čas v uprchlickém táboře. Jugoslávie díky stalinské reklamě měla v Československu v padesátých letech dobrou pověst. Mohli jsme slyšet o fašistické klíče, o krvavém psovi Titovi, ale také se občas ozývalo i vysílání z Bělehradu pro Československo a u nás ve schránce se objevovala *Borba* v srbském vydání, takže si nepovolali myslet, že to jsou ruské noviny. V té době existovalo také vysílání rozhlasové stanice *Svobodná*

Jugoslávie. Nebyla to pobočka *Svobodné Evropy*, ale komunistické vysílání z Rumunska. S přibývajícím časem, jak Tito stámul, ostré obrysy krvavého psa šedivěly a Jugoslávie byla vzata na milost. Najednou se mohlo do Jugoslávie pouze na výjezdní doložku a v roce 1966 se již projíždělo přes Jugoslávii do Bulharska běžně. Pro mnoho lidí to byla nejen země, přes kterou se jelo k Černému moři, ale i do sousedního Rakouska nebo Itálie. Na jugoslávsko-rakouských hranicích občas někoho chytili, občas někoho zavřeli na sedm dnů, ale co to bylo proti tomu, kdyby ho chytili na československých hranicích.

Poprvé jsem tedy dorazil do Bělehradu na cestě do Bulharska v roce 1966. Bělehrad připomínal západní metropoli. Lidé v obchodech byli přátelští, obzvláště, když se dověděli, že pocházím z Československa. Cestovat stopem s československou vlajkou na batohu nebylo problémem. Teprve u Niše se přestalo dařit, ale to jsem si vysvětlil tím, že je to pohraniční oblast. Cestou zpátky jsem se rozhodl to vzít přes Makedonii a Černou Horu a najednou jsem viděl jiný obrázek. Dvě hlavní města Skopje a Titograd spojovala polní cesta. Celé vesnice byly bez oken, ale občas před nimi stál Fiat vyrobený v jugoslávské licenci. Trvalo mi několik dní, než jsem se dostal na pobřeží, kde ovšem byla prosperita a pohoda. Byla to dvojitá tvář Jugoslávie. Poučen tímto obrázkem, jsem se o rok později vydal z Bělehradu k moři po hlavní cestě přes Sarajevo. Nejprve mi zastavil řidič s nákladákem a požadoval za svezení stopem peníze. Poznal jsem tedy kapitalistickou tvář Jugoslávie. Za chvíli mě zastavil řidič s poněkud ošklivějším nákladákem. Hned jsem ho upozornil, že nemám peníze. On mne však uvítal slovy: "To nevadí, protože Novotný a Tito jsou dva rodni bratři." (Oba byli původním povoláním zámečníci.) V srbském vnitrozemí jsem viděl podobný obrázek jako v Makedonii. Opět to trvalo několik dní, než jsem se dostal k moři. Vzpomínám si na jednu událost, kdy

jsem šel okolo nějakého domu, kde byla svatba. Svatebčané vyběhli ven, aby mne napojili, aniž bych něco podobného očekával. Musel jsem však nejprve odpovědět na otázku, jaké jsem národnosti. Řekl jsem, že Čech, což je neuspokojilo. Chtěli vědět přece národnost. Pak mně vysvětlili, že oni jsou pravoslavné národnosti a jestli jsem pravoslavný nebo katolík. Řekl jsem, že protestant. Opět je to neuspokojilo a začali mně vysvětlovat, že oni jsou Srbové. Srbská národnost byla totiž spojena s pravoslavným náboženstvím, zatímco chorvátská s katolictvím. Varovali mne před Sarajevem, protože tam prý je hodně mohamedánů, což jsem měl možnost poznat o několik hodin později. Nebyli však zlí a dokonce mne pozvali i do rodiny. Podél moře jsem tehdy pronikl až na sever do Rijeky a zde byly již silnice vyasfaltované a po chudobě nebylo ani stopy. I když Lubljana mně připadala jako maloměsto, byl to tehdy pro mne přece jen Západ.

Pak přišlo období, kdy se dlouho nesmělo nikam a do Jugoslávie jsem se podíval naposledy až v roce 1985 z Kanady. Tentokrát jsem se díval na zemi trochu jiným pohledem. Důkladná prohlídka na hranicích, kontrola dokladů na každém kroku, povinné přihlašování, dávaly tušit, že země má daleko do demokracie. Jugoslávie zůstala něčím na polovině cesty mezi kapitalismem a socialismem. Kompromisem, s kterým se nespojila ani jedna ani druhá strana. Jak již to bývá, můžete se cítit dobře mezi pravoslavnými Srby i mezi katolickými Chorváty či Slovinci. Mohamedáni v Sarajevu vás přijmou mezi sebe. Obyvatelé u moře vám vyklidí dům, abyste měli pohodlí. Ale můžete mít smůlu a zrovna se dostanete někam, kde se vás nebudou ptát, jestli jste pravoslavní nebo katolíci a nemusí to být daleko od Záhřebu, který byl ještě před nedávnem klidným městem.

A. Březina

Záhřeb v lepších dobách

030 — Medical

Petr Munk
B.Sc.D.C.
Chiropraktik
1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00
Tel.:
533-0005

Support
BIO-MEDICAL
RESEARCH

Odesílání zahraničních
léků, přesně a rychle zařídí
OLGA OLEŠOVSKÁ
mag. farmacie z
Československa
MEDFOR
Services Ltd.
3101 Bloor St. W. # 204
Toronto, Ont., M8X 2W2
(416) 233-6046

035-Video

výhradní nositel distribučních
práv většiny českých a
slovenských filmů uvádí klasické
veselohry V. Buriana, O.
Nového, J. Kohouta, A.
Mandlové a mnoha jiných i nové
produkce (hodně pohádek).
Pro naše zákazníky transfor-
mujeme videozáznamy z
PAL/SECAM/MESECAM/NTSC

za velice výhodnou cenu CDN
40 \$/US 35 \$ za kazetu (max. 3
hod.) +kazeta+poštovné+daně a
mnoho dalších služeb na adrese:
VIDEO EL CANADA
583 WILLIAM ST.
LONDON, ONT.,
N6B 3E8
(519) 434-9939
FAX (519) 672-3378

070 — Restaurants-Deli's

Ze Satelitu se dovíte nejen o
Slavii, ale i o Spartě!
V Ottawě na večeň pouze do
SLAVIE
Restaurace s evropskou
kuchyní na novém místě!
(Nedaleko Plazy Terry Foxe)
Slavia Restaurant
500 Hazel, Kanata, K2L 2B9
(613) 836-1770

Denní kronika

(Pokračování ze str. 1)

3. července

Varšava-gm-Polský prezident Lech Walesa oznámil, že první svobodné parlamentní volby se budou konat 27. října.

2. července

Horní Slavkov-mld-V místní vězňci se skončila vzpoura 76 vězňů, kteří se usadili na střeše věznice, kterou polévali naftou a zapalovali. Ke vzpouře došlo, když tři odsouzení požadovali přerušení trestu.

1. července

Zvolen-mld-Ve Zvolenu byla založena nová komunistická strana Slovenska.

30. června

Praha-bbc-V Praze byla rozpuštěna Varšavská smlouva.

29. června

Toronto-mld-Tomáš Baťa prohlásil na Yorské univerzitě, že hodlá v Československu vyrábět osm až devět milionů párů bot ročně.

28. června

Washington-mld-Světová banka schválila půjčku Československu ve výši 450 milionů dolarů.

27. června

Praha-p-Německá policie objevila obrazy Pabla Picassa, které se ztratily začátkem května z Národní galerie v Praze.

26. června

Praha-mld-V Československu klesá zájem o televizi. Počet předplatitelů klesá měsíčně zhruba o tisíc. Příčiny jsou hlavně ekonomické a úřady nemají možnost postihnout černé posluchače, kterých zřejmě přibývá.

25. června

Praha-mld-Předseda republikánů Miroslav Sládek byl podle slovenského ministra vnitra Ladislava Pittnera rozpoznán v davu, který 14. března v Bratislavě napadl prezidenta.

24. června

Šanghaj-st-Čínské úřady zatkl šanghajského římsko-katolického biskupa Giuseppe Fan Žong Lianga. K zatčení došlo krátce potom, co byl jiný čínský duchovní Gong Pinmi jmenován kardinálem.

23. června

Tirana-st-Na dvě stě tisíc Albánců uvítalo amerického státního sekretáře Jamese Bakera při jeho několikahodinové návštěvě Albánie.

22. června

Moskva-st-Zatímco Boris Jelcin pokračoval ve své cestě po Spojených státech Michal Gorbačov ostře napadl skalní komunisty, kteří brání zavádění tržního hospodářství v zemi.

21. června

Bonn-ctv-Berlín, který se stal po zbourání berlinské zdi největším městem ve střední Evropě, se podle rozhodnutí spolkového sněmu stane opět hlavním městem Německa.

20. června

Riga-mf-Příslušníci zvláštních jednotek sovětského ministerstva vnitra přepadli budovu celnice ve městě Vytienis na litevsko-lotyšských hranicích. Ve stejnou dobu skupina pěti civilistů zaútočila na objekt celnice v obci Vegerial.

19. června

Ottawa-cpst-Kanada otevře svou diplomatickou misi ve Vietnamu. Tento úřad bude spadat pod kanadské velvyslanectví v Thajsku. Prvním charge d'affaires bude M. Grinius.

18. června

Praha-mf-V přízemí Kafka rodového domu v pražské ulici U radnice byla otevřena stálá expozice nazvaná Praha Franze Kafky. Expozice seznamuje nejen se životem Franze Kafky, ale i s Prahou, jak ji Franz Kafka viděl.

Kalendář

20.-21. července (so-ne)

Rochon Sands:

Setkání odboček ČSK z Calgary a Edmontonu.

18. srpna

Pouť na Hostýně.

23. srpna

Black Ribbon Day.

30. srpna -17. září

Kanadský pohár

Rozhovor s předsedou ČSS a náměstkem ministra financí české vlády Ing. Ladislavem Dvořákem

ABE: Jaká je úloha českého ministerstva financí?

LD: Česká vláda a české ministerstvo financí provádí konkrétní politiku v rámci přijatých zásad a koncepcí, které byly přijaty federální vládou. To znamená, že provádí praktickou politiku. Musí ji realizovat a musí ji přizpůsobovat praktickým podmínkám, které vznikají v podnikové sféře.

ABE: V čem se liší vaše pojetí a přístup slovenské vlády?

LD: Jistě jsou zde rozdíly v sociální oblasti, hlavně je zde otázka nezaměstnanosti, která je na Slovensku vyšší. Proto se tam objevují hlasy, které chtějí dopad změn v sociální politice zmírnit. Na Slovensku se dále musí řešit konverze zbrojení, která má dopad právě v oblasti nezaměstnanosti a růstu životních nákladů. Slovensko tedy chce tyto aspekty řešit za pomoci federální vlády.

ABE: Vy však jste také předsedou Československé strany socialistické, v čem je specifický přístup vaší strany?

LD: Domníváme se, že na začátku všeho dění je především člověk, nejen jako výrobce a spotřebitel. Tudiž dáváme velkou pozornost sociálním jistotám. Domníváme se, že bez tohoto pohledu, který by zajistil sociální smír, bychom při přechodu na tržní ekonomiku daleko nedošli.

ABE: Jak se projevují geo-politické změny v Evropě na československou ekonomiku?

LD: Rozpad RVHP, trhu v Sovětském svazu a zánik NDR způsobily dosti značné odbytové potíže velkého množství podniků, jak na Slovensku, tak v Čechách. Chceme proto tyto odbytové potíže zmírnit. Hledají se náhradní způsoby řešení. Placení může být ve volných měnách za světové ceny, ale nyní se přijala dohoda se SSSR, kdy se mohou vzájemné obchody platit v národních měnách. To by mělo zvýšit možnost vývozu našeho zboží, které není možno uplatnit jinde než v SSSR. Takto by mohlo dojít k tomu, že by se až 80 % dřívějšího vývozu opět mohlo v Sovětském svazu uplatnit.

ABE: Malá privatizace?

LD: Malá privatizace probíhá. Jako ekonom mám k ní určité výhrady, obzvláště v tom smyslu, že se privatizují provozní jednotky, které existují. Zapomnělo se na množství nebytových prostor, které neslouží svému účelu. Ty se mohly pronajmávat okamžitě, čímž se mohla rozšířit obchodní síť. Hlavní výhradu mám k tomu, že se k nákupům dostávají cizinci, kteří využívají velice často poklesu vyvolávací ceny, která může jít až na 20 % původní ceny, což je pro ně skutečně nízká cena.

ABE: Proč se dělalo první a druhé kolo? Proč již od začátku nemohl jít do malé privatizace zahraniční kapitál?

LD: Toto rozhodnutí bylo hlavně proto, že v prvním kole měli nastoupit domácí podnikatelé. Tímto způsobem jsme chtěli vytvořit určitou střední vrstvu, jak tomu bylo za První republiky. Tímto způsobem se však tvoří různé mafie, takže se nám zřejmě tento pokus zcela nezdaří.

ABE: Velká privatizace?

LD: Zákon byl přijat. Jsou připraveny legislativní podmínky. Bude prováděna pomocí privatizačních projektů a začneme s ní od 1. 1. 92.

ABE: Na která evropská politická seskupení jako strana navazujete?

LD: Máme určité programové zásady, které navazují na evropský liberální socialismus. Jsou to hlavně zásady sociální snášenlivosti, tolerance mezi lidmi, morálky a křesťanství. Při tom však uznáváme, že jedině tržní ekonomika zajistí prosperitu. Rovněž zdůrazňujeme sociální aspekty a ekologická hlediska, kde má nezastupitelnou úlohu stát.

Rozmlouval Aleš Březina

Možno aj takto sa varia jedy

Nakoľko je *Satellite* mesačník, nemohol som skôr reagovať na čudný článok Věry Rollerové v *Novom domove* z 20. júna 1991 *Setkání vskutku nečekané*. S údivom som sa dočítal, že pani Ol'ga Keltošová, podpredsedníčka SNR, ktorá bola začiatkom júna na oficiálnej návšteve v Kanade, sa v piatok 7. júna: ...Na poslednej chvíli se nechala přemluvit krajany slovenské národnosti, a šla na schůzku s nimi. Zřejmě paní poslankyně vůbec, ale vůbec nevěděla, že přislíbila svou účast den předtím jinde. Vůbec ji nenapadlo, že mohla říct slovenským krajanům, aby i oni přišli na Masaryktown, který je tady pro každého, pro Slováky stejně jako pro Čechy. Tím paní poslankyně promamila jedinečnou příležitost dát dohromady ty, kteří běžně nezasedají kolem stejného stolu. Nebo to snad bylo setkání s nesmiřitelnými separatistickými Slováky, kteří s Čechy za jeden stůl zasednout odmítají? Závěr je jen a jen na ní...

Záver si po prečítaní spomenutého článku *Nového domova* akiste utvorí ona sama, pokúsil by som sa však uviesť veci na pravú mieru: Vo štvrtok 6. júna 1991 mi pani Keltošová zavolała, keďže sa poznáme už čias 25 rokov, nie je to nič čudné, či zvláštne. Spýtala sa ma, či by som sa s ňou nechcel stretnúť a trochu sa pohovárať. Ochotne a rád som súhlasil, nakoľko pani Keltošová považujem za človeka neobyčajne rozhladeného a naskytila sa mi konečne možnosť, čo — to sa dozvedieť o snavre na slovenskej politickej scéne, takpovediac z prvej ruky. Odhladiť od osobných sympatií, ktoré by tiež stačili na to, aby som sa s Ol'gou stretol. Sedeli sme a rozprávali. Najmä ona. Mnohé ze súčasnej slovenskej politickej reality som pochopil v trochu inom svetle ako doposiaľ. Aby som nebol sám, kto profituje z tejto záplavy pre nás nových informácií, prizval som na posedenie aj dvoch popredných zarytých predstaviteľov slovenského separatizmu Aleša Březinu (pôvodne Praha) a Máriu Gabánkovú (Ostrava). Sedelo sa nám spolu veľmi príjemne, pozval som teda pani Keltošová aj na ďalší večer tj. na piatok. Ospravedlnila sa nakoľko v piatok popoludní mala byť záverečná recepcia medzinárodného seminára *Ženy v politike*, kvôli ktorému vlastne, spolu s dr. Moserovou do Kanady prišli. Pani Moserová, hlavne kvôli tomu, že je veľmi blízkou priateľkou Herberty Masarykovej, vnučky nášho prvého prezidenta, sa zo záverečnej recepcie ospravedlnila a prisľúbila stretnúť sa s krajanmi na Masaryktowne. A niekto z Československa by na spomenutom večierku mal byť. Dohodli sme sa teda na sobotu.

Čiže: Zaujímalo by ma komu pani Keltošová prisľúbila účasť na stretnutí na Masaryktowne? Ako prejavila želanie stretnúť sa s krajanmi na Masaryktowne? Ktorí slovenskí krajanovia ju prehovárali, aby sa stretla s nimi, namiesto akiste širokej a reprezentatívnej krajanskej vzorky na Masaryktowne?

Ako je možné, že Československé veľvyslanectvo v Kanade, hoci vedelo o návšteve dvoch popredných predstaviteľiek národných parlamentov, vôbec neinformovalo krajanovú verejnosť?

Věra Rollerová má akiste svoje tvrdenia v inkriminovanom článku dobre podložené, pretože podľa môjho chápania novinárskej etiky, si žurnalista predtým, ako niečo jednoznačne tvrdí na stránkach novín, určite tieto skutočnosti poriadne overí.

Máme som v článku hľadať zmienku o tom, že dr. Moserová je priamy potomok známej českej kapitalistickej rodiny Moser, čiže *Bohemia—Moser*, takže k problematike navracania majetku, by práve ona mohla čo-to zasvätené povedať, ba možno aj mnohým krajanom, ktorí sa domáhajú, aby im vrátili majetok, udeliť takú malú cvičnú lekcii z morálky. Vravím, že možno.

Nuž a na záver sa len tak jednoducho pýtam: Nenaberá *Nový domov* akýsi čudný kurz vo vzťahu k slovenskej problematike? Počnúc alérrou s *Radošinským naivným divadlom*, cez absenciu slovenských príspevkov, (svoju neúčasť na požiadanie vysvetlím a zdôvodním), končiac osočovaním podpredsedníčky SNR pani Keltošovej? Nie je to jeden zo spôsobov, ako stavať proti sebe Čechov a Slovákov? Nevania sa aj takto jedy, ktoré môžu všetiču dobré a užitočné otráviť?

Ivan Znášik

060 — Travel

NITRA TRAVEL

ZÁRUKA SPOL'AHĽIVOSTI
360-3800
VŠETKY SLUŽBY
POD JEDNOU STRECHOU

POZVANIA DO KANADY,
NOTÁRSKE OVERENIA,
PREKLADY DOKUMENTOV,
CESTOVNÉ DOKLADY A VÍZA
AMERICAN EXPRESS,
INTERNATIONAL MONEY
ORDERS.

AMERICAN EXPRESS
MONEY GRAM,
A. E. TRAVEL CHEQUES,
VIA RAIL TICKETS,
BALIKY DO ČSFR

ZASIELKOVÁ SLUŽBA

POTREBUJETE RADU
ALEBO INFORMÁCIE
Obraťte sa s dôverou na nás!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA

360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

668 Queen St. W., Toronto,

Ont., Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINEK
MANAGER

KENNEDY

TRAVEL

BUREAU LTD.

424 BLOOR ST. W. -

TORONTO, ONT. -

M5S 1X5

Cestování kamkoliv na světě

vám zařídíme k vaší

spokojenosti!

...

Pozvání příbuzných z

Československa.

Výhodné lety z Prahy a

Budapešti.

...

Notářské služby.

...

DANA NOHAVICA

MANAGER

TEL.: 921-8945 a 921-3721

070 — Restaurants-Deli's

U Pepa v bistrě
obsloužíme bystře.
Ceny úměrné,
jídlo výborné!

Fully Licensed
Fajšmekr
restaurant
českoslo-
venských
specialit

PEPO A VLASTA VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W.,
TORONTO, ONT.

Nechce se vám vařit?

Máte více lidí na

oběd nebo na večeři?

Volejte Pepo Bistro!

TEL.: 860-0514

Otevřeno denně
od 12:00 v poledne
do 12:00 o půlnoci.

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražská šunka

* Pražské uzeniny

* Maso 1a. jakosti

* Denně čerstvá chutná jídla,
cukrářské výrobky a slané
rohlíky.

POLICAJTI NEVAŘÍ!

Proto se vyvarujte pokuty při
cestě do Buffala a utratte své
peníze v restauraci

KITCHEN KID
A Tribute to the good guys!

kam vás zve na výborné jídlo
a posezení v unikátním
prostředí David Ševčík.

7 Central
Avenue
(přimo u Peace
Bridge)
Fort Erie,
Ontario
L2A 3S2
(416) 871-3441

Zajímavosti z I. ligy

Minulý ročník I. ligy kopané vidělo celkem 981 481 diváků. Nejvíce táhl bratislavský Slovan, který přilákal do ochozů 198 737 diváků, druhá byla Sparta se 185 918 diváky. Nejmenší zájem byl o Duklu, kterou vidělo pouze 50 299 diváků. Doma měl nejlepší návštěvy Slovan 127 736, druhá byla překvapivě Olomouc 93 173. Rovněž překvapením bylo až třinácté místo Slavia se 41 343 diváky. (Na druholigový zápas Slavia-Píseň v roce 1965 přišlo více diváků než letos za celý ligový ročník!). Nejlepší návštěvy měla Dukla celkem 20 047, což odpovídá průměru 1236 diváků na utkání.

Nejlepším mužstvem na podzim byl Cheb, který získal 20 bodů, na jaře Olomouc s 23 body. Nejlepším střelcem byl Kukleta ze Sparty se 17 brankami (3 z penalt) před prešovským Vytkačem 15 (3). V lize bylo nařízeno 92 penalt z toho 72 skončilo v síti. Vyloučeno bylo 44 hráčů, z toho byli Kukleta (Sparta) a Kokoška (Cheb) dvakrát. Žlutou kartu ukázali rozhodčí 914 hráčům. Nejvíce karet obdrželi hráči z Hradce a Brna (72). Dvanáctkrát viděl žlutou kartu Šilhavý ze Slavia. Nejčastější výsledek byl 1:0, celkem v 38 zápasech.

Mistrem se stala opět Sparta a bude hrát Pomezí (v prvním utkání se střetne doma s Glasgowem Rangers), PVP bude hrát Ostrava (zahajuje venku proti vítězi utkání dánského OB Odense a irského Galway United). Pohár UEFA je pak určen pro Slovan (hostí doma Real Madrid) a dobře finišující Olomouc (zajíždí k prvnímu zápasu do severoirského Bangoru). Ligu opouští první profesionální klub Nitra a Brno. Na jejich místo postupují Budějovice a Trnava.

Nejlepší mužstvo v Čechách je Sparta, na Moravě Olomouc a na Slovensku Slovan. Podle Čs. sportu byli nejlepe v této sezóně hodnoceni tyto hráči: Juračka — Bielik, Tittel, Grussman — J. Němec, Kabyli, Pavlík, Hapal — Kuka, Kukleta, Vytkač.

Z kopané

Tomáš Skuhrový, který přispěl svými góly k pátému místu FC Janov, by mohl během léta obléknout jiný dres. Za rekordní sumu 35 milionů západoněmeckých marek o něj projevil zájem Olympique Marseille. Prezident FC Janov Aldo Spinelli však prohlásil, že Skuhrového nedá ani za padesát milionů.

Kolumbijský střední útočník Alberto Valencia byl spolu s dalšími třemi hosty zastřelen v restauraci 300 km jihovýchodně od kolumbijského hlavního města.

Fejrnord Rotterdam porazil ve finále druholigový Den Bosch 1:0. Protože se utkání nedohrálo, mělo dohru u soudu, který stanovil, že zápas se musí dohrát na trávníku do zahájení další sezóny. Rozhodnutí má však háček, hráči jsou na dovolené.

CSL

Toronto-Vancouver 3:0 (3:0)

Domáci podali proti vedoucímu týmu CSL zlepšený výkon a po špatných výkonech proti Hamiltonu (0:1) a Winnipegu (2:2) získali konečně tři body. Petr Rada opět nalezl svou parketu a vstřelil vedoucí branku Blizzard z volného kopu v 13. minutě z 35 metrů. Utkání sledovalo 2358 diváků.

V dalších zápasech hostili domácí North York Blizzard a ani tentokrát nemělo derby vítěze a skončilo se 1:1. Ke zlepšenému výkonu došlo u Rockets až ve Vancouveru, kde zvítězili 2:0 a pak hlavně tuto neděli doma vítězstvím nad Kitchenem 4:1.

Tabulka:

1. Vancouver	14	32:19	30
2. Montreal	14	22:16	25
3. Toronto	13	25:14	23
4. Hamilton	14	21:22	22
5. North York	13	21:18	18
6. Nova Scotia	14	17:19	17
7. Kitchener	15	12:28	8
8. Winnipeg	13	9:22	5

Mezinárodní kopaná

Mistrovství světa juniorů

Finále: Portugalsko-Brazílie 0:0.

Na penaltu 4:2.

O 3. místo: SSSR-Austrálie 1:1.

Na penaltu 5:4.

Zlatý pohár v Los Angeles

Rozhodujícím momentem pro vyřazení Kanady na mezinárodním turnaji v Los Angeles byla 31. minuta zápasu s Hondurasem, kdy kanadský brankář Craig

Ručinský draftován v prvním kole

Vlevo Martin Ručinský, vpravo Martin Hamřík.

Tradičním výběrovým řízením (draftem) hráčů NHL se vlastně skončila minulá sezóna NHL, ale neskončil se soubor Erica Lindrose, který byl draftován jako první Quebecem. Hystérie, která se kolem tohoto jistě skvělého hráče rozpoutala, bude mít asi pokračování během horkého severoamerického léta. Eric Lindros byl také pozván do širšího výběru kanadského národního mužstva, které má hrát na Kanadském poháru. Nebylo žádným tajemstvím, že Quebec využije své první volby a šáhne po tomto útočníkovi z Oshawy. Stejně nadšen však nebyl Eric Lindros, kterému se očividně do Quebecu nechce a dokonce se nechal slyšet, že uvažuje o Evropě nebo o zahajující Kontinentální lize. Aby dal Lindros jasně najevo, že není ruká v rukávě, neoblékl si pro něho nachystaný quebecký dres a nepodal si ruku (na znamení, že kontrakt platí), s generálním manažérem Quebecu Nordiques P. Pagem. Jinak však prošel všemi procedurami draftu, včetně tradičního fotografování. Podstatně skromněji se choval druhý draftovaný hráč Pat Falloon ze Spokany v západní Kanadě. S hrstí oblékl azurový dres nového klubu NHL San Jose Sharks.

Jako první Evropan byl draftován Švéd Peter Forsberg. Byl očividně příjemně překvapen a dlouhé hodiny podpisoval divákům programy a poskytoval novinářům rozhovory. Poprvé se v dějinách draftu dostalo v prvním kole na sovětského reprezentanta. Historii psali newyorskí Rangers a Alexej Kovalov. Jestli třináctá volba bude šťastná, to ukáže teprve budoucnost. Pro Švédy šáhli i manažéři Pittsburghu a Calgary. Na jejich soupiskách přibyl Markus Naslund a Niklas Sundblad. Jako dvacátý volil po druhé v prvním kole Edmonton. Toto právo získal od Los Angeles. Po chvíli odkladů zaznělo jméno litvinovského Martina Ručinského, který byl přítomen a okamžitě si oblékl i dres Edmontonu. Řekl, že o snahách Edmontonu se dověděl asi hodinu před zahájením draftu. Zvláštní vztah k Edmontonu nemá. Ví, že v tomto mužstvu bude těžká konkurence, ale zároveň také dodal, že pokud chce hrát NHL, musí se o to pokusit v kterémkoliv mužstvu. Dodal, že draft je jedna věc a hrát za Edmonton je něco jiného, ovšem první krok k tomu, aby se stal hráčem NHL již udělal.

V druhém kole pak přišel nejprve na řadu Zigmund Palffy, kterého draftovali Islanders. Dalším hráčem z Československa, který byl přítomen, byl Martin Hamřík ze Zlína. Ten byl očividně nadšen tím, že by měl hrát za Hartford. Okamžitě se kolem něho seběhla skupina novinářů z hartfordských novin. V rozhovoru poděkoval Tomáši Kapustovi, který mu pomohl zprostředkovat zájezd do Ameriky a zúčastnit se draftu. Řekl, že má odklad vojenské služby, ale že vše bude záležet na dohodě mezi Hartfordem a Zlínem. Ještě v druhém kole byl draftován další Nitrán Josef Stümpel. Ve čtvrtém kole přibyl na soupisku Islanders kladenský brankář Milan Hnilička. O Jaroslava Otevřela projevil zájem v sedmém kole Zlatoci z Kalifornie, kteří mají hrát první sezónu v San Francisku a hned po něm přišel na řadu Martin Procházka, ten by měl hrát za torontské Maple Leafs. Toronto projevilo zájem i o Tomáše Kucharčíka v osmém kole, když před tím Buffalo draftovalo i Jiřího Kuntoše. Zajímavý byl montrealský draft Vladimíra Vůjky, kterého oficiální media označila za hráče WHL.

Draft měl i svá překvapení: V NHL je mnoho polských jmen, ale poprvé byl draftován hráč z Polska: je jím Mariusz Czerkowski z GKS Tychy a to již v pátém kole. Kromě našich, Švédů, Finů a sovětských hokejistů se dostalo i na švýcarského brankáře Jakse, který by měl jít do Los Angeles, dále na norské pravé křídlo Vegara Berlieho a v závěru draftoval Boston Torstena Kiemasse z Dynamo Berlín.

Mimo to probíhal v Buffalu kongres NHL, který změnil některá pravidla. Mezi jiným mohou rozhodčí používat v NHL videozáznamy.

Aleš Březina-Buffalo

Formule 1

Forrest srazil pronikajícího Benetta, za což následovala nejen penalt, ale i červená karta. Do poločasu kanadské mužstvo prohrávalo 0:3 a teprve v závěru snížilo Mitchelllem na 2:4. V dalším utkání prohrála Kanada s Mexikem 1:3 a teprve v závěrečném utkání ve skupině porazila Jamaiku 3:2. Lépe se dařilo v druhé skupině Spojeným státům, které vyhrály ve skupině všechna svá utkání. V semifinále pak zvítězily nad Mexikem 2:0. V druhém semifinále porazil Honduras stejným výsledkem Kostariku. Ve finále pak Spojené státy porazily na pokutové kopy Honduras, když v normálním čase se střetnutí skončilo 0:0.

Tenis

Wimbledon: V dramatickém finále dámské dvouhry zvítězila Němka Steffi Grafová nad Argentinkou Gabrielou Sabatiniovou 6:4, 3:6, 8:6. Od stavu 4:4 v závěrečném setu obě hráčky prohrávaly svá podání. Sabatiniová vedla 5:4 a 6:5, ale Grafová nakonec dokázala stav utkání zvратить ve svůj prospěch.

V německém finále pánské dvouhry zvítězil překvapivě Michael Stich nad Bonsem Beckrem 6:4, 7:6 (7:4) a 6:4.

Velká cena Francie. Ve vynikajícím souboji mezi Angličanem Nigel Mansellem a Francouzem Alainem Prostem nakonec po 72 kolech zvítězil Mansellů Williams-Renault před Prostovým Ferrarim. Ayrton Senna s vozem McLaren-Honda byl třetí.

Velká cena Velké Británie: Jako první odstartoval Senna, ale v zápětí se dostal do čela Mansel, který i tentokrát zvítězil. Za ním dorazil Rakušan G. Berger s vozem McLaren. Třetí byl Alain Prost. Celkově vede Senna (51 b.) před Mansellem (33 b.).

Košiková:

Mistrovství Evropy

Ve finále ME porazila Jugoslávie Itálii 88:73. Třetí skončilo Španělsko, které zvítězilo nad Francií 99:83. V souboji o páté místo prohráli naši s Řeckem 79:95.

Ženy v Asii

Ve finále ME košíkářek v Tel Avivu zvítězil Sovětský svaz nad Jugoslavií 97:84. Třetí skončilo Maďarsko. V souboji o páté místo zvítězilo Československo nad Polskem 67:46.